

(ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.)

No. 11.

సంచిక ౧౧

యాగ్యతాపతములు!!

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

(954)

ప్రశస్తి పురస్కారాల పంజీకులు, శ్రీశీతారావున నెద్యుకాల ముసూరు.

155 జమ్మూమసీదు, బొంబాయి

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

5, ANDERSON STREET, MADRAS.

రవ్వల కమ్మలు	4	0	0
గజెల వడ్డాణము	3	0	0
తట్టకానుల పేరు	8	0	0
నాగరము	2	0	0
నాను, జరిసె సహా	4	0	0

కృష్ణలూగు ఉచితము. (2957)

(17) గుంటూరు పరంవారు, గుంటూరు

... (K...)

అంశములు :-

మెట్టనీలల వ్యవసాయము

VIII

నేలలోని నీరు మూడు విధముల వ్యవహరించును. చాలలోనుండు ఇదిగ్రచించిపోవుచు నీటిని మనము అట్లంక పుంజుకొలుము. మన ప్రయత్నమునకు మించినది. కాని మెట్ట నీలలో అట్టి వ్యవహారము కలుగజేరదు. ఏలన, అంతలోనుండు పోగులతో వర్షము మెట్టనీలలమీద కలియదు. నీలల యొక్క భాగమునుండి తూచిరియై పోవుట రెండవవ్యవహారము. ఈ వ్యవహారమును చేసినది దున్ను, కుళ్ళగించి “వట్టి” చేసియుంచిన యెడల విశేషభాగమును ఆపకచ్చునని తెలిసికొంటిమి. సస్యముల ఉప కార్యము వలన కలుగునట్లు మూడవది. ఈ విషయమును గు రించియే యావ్యాసమును వ్రాయుచున్నాను.

వ్యవసాయమున సస్యములు ప్రాణము కలవిగాన ఉపకార్య సాధ్యములు అందును. అట్లనికొందిభాగముందు ఉపకార్య సాధ్య సములకు ప్రత్యేక అంగములుండును. నికార్యము వెంట నీటి యాచిరి జరుగుట వచ్చుచుండును. ఇట్టి నీటి యాచిరి ఉపకార్య సములకు.

సస్యములకు నీరు చాల కావలసియుండును. ఈనీటిని ఆకుల ద్వారాగాని, కొమ్మల కాండము ద్వారాగాని పీల్చు కొనజాలవు. నిరంతరము వేళ్ళకొనయుండునట్టి “మూలగోరు ముల”ను సన్నని వేళ్ళ నీలనుండి పీల్చుకొని అటు తరువాత కాండము కొమ్మల ద్వారా ఆకులలో ప్రవేశించును. ఈ విధ ముగా నీటిని ఇచ్చుటయే కాదు. సస్యములు పెరుగుటకు కావల సిన సస్యాహార పదార్థములలో కొన్ని ముఖ్యతకలగిన ప దార్థములు సహితము మూల కొరములను వేళ్ళద్వారా లభించ వలసినదే.

సస్యములకు రసాయన కాస్త్రప్రకారము పృథ్వికా శించి చూచినయెడల, వాటి తూనిక మొత్తములో, నూటికి ఘనము 50 పాళ్లు నీరును, 45 పాళ్లు కర్వనమును, మిగిలిన 5 పాళ్లు ఖనిజపదార్థములు అందును. కర్వనమును గాలిలోనుండి ఆకులు సంపాదించుకొనును. నీటిని నీలలోనుండి మూలగోరు ముల పీల్చుకొనును. ఖనిజపదార్థములు నీలలోనుండి లభించ వలసినది. ఈ ఖనిజపదార్థములలో ఏది కొంచెము కొరత యొందు సస్యములు పెరుగజాలవు. ఇది అన్నియు నీటిలోకలిసి ద్రవరూపముగా మూలగోరుములను ప్రవేశించి క్రమముగా ఆకులలోనికి పరి యచ్చుట సస్యాహారముగా మారి సస్యములచే తీర్చింపబడును. కాబట్టి సస్యములకు ముఖ్యతకలగిన మూడు రకగతుల యాహారములలో రెండిని అంగా నీటిని, ఖనిజపదార్థ ములను మూలగోరుములు సంపాదించి యిచ్చుచుండును.

ఆకులు, సస్యములకు పోవుతంటిది. అవి గాలిలోనుండి కర్వని కల్లుమును తీసికొని, కర్వనము నుంతుకొని అమ్మజనిని వదలిపెట్టును. వేళ్ళద్వారా వచ్చెడి నీటిని ఖనిజపదార్థములను తీసికొని, నూర్చుకొని సహాయమున సస్యాహారముగా మార్చును. ఉపకార్యసాధ్యములు సహితము ఆకులద్వారా జరుగును. నికార్య సములకు తోడుగా ఉపకార్యముండును. అందువలన మెట్ట నీలలోని నీటిలో విశేషభాగము వ్యవహరించుచుండును. ఈవ్యవహారము ఏయే కారణములవలన కలుగునది, మనము ఆనవ్యవహారము మీదము గా ఎంతభాగము తగ్గించగలిగినది ఇచ్చట వ్రాయబడును. మెట్టనీలలో తేమ కావలసినంత యుండనందున, అది వ్యవహారము పోకుండా, నీలయినంత ఎక్కువ ఫలితమును కలుగ జేయుటకు మెట్టనీలల రయిత ప్రయత్నములు సలుపుచుండ వలెను ఉపకార్యమును తగ్గించుటవలన ఎక్కువ ఫలితము లభించును.

జలాశయములనుండి నీ రాచిరి యై పోవుటకు ఏకారణ ముతో, ఉపకార్యమునకును అనేకారణములు. ఉష్ణము ఎక్కువైన కొలది ఎక్కువగా ఉపకార్యముండును. గాలి చురుకుగా నీచిన కొలదిని, ఎండ బాస్తీయైన కొలది యుపకార్యము ఎక్కువగా యుండును. గాలిలో తేమ తక్కువగా యుండిన యెడల ఉపకార్యము అధికముగా యుండును. ఒక్కొక్క సస్య మునకు ఒక్కొక్క విధముగా యుండును. కొన్ని సస్యములకు బాస్తీగాను, కొన్నిటికి తక్కువగా నుండును. సస్యములకు పూలు పూచెడి కాలమందు, ఉపకార్యము అధికముగాను, వరుసన్న మోచెడి కొలది తక్కువగుచుండును. వైకారణ ములను మనము ఏమాత్రము మాత్సర్యము. వాటివలన కలిగెడి వ్యవహారము మనము నెలుపజాలము. కాని మన ప్రయత్నమునకు లోబడినది ఒకటి కలదు. నీలయందలి తేమలో వృక్షాహార పదార్థములు బాస్తీగాయుండిన కొలది, ఉపకార్యము తక్కువ

గాను, సస్యాహారము తక్కువగా యుండినయెడల ఉపకార్య సము యెక్కువగా నుండును.

సస్యాహారము - ఉపకార్యము

వై క్వి కక్రింద డాక్టరు విద్యోగారు కొన్ని యుదాహరణములు నిచ్చియున్నాడు. వాటి నిక్కడ వ్రాయుచున్నాము. “వృక్షవర్ణనావారు 1699 సం. లో వాననీటితోను, భావి నీటితో ను, భే మ్మ న ది నీటితో ను ప్రత్యేక ముగా కొన్ని మొక్కలను పెంచెరి. వాననీటిలో పెరిగిన మొక్క 192.3 గ్రాముల నీటిని, భావనీటిలో పెరిగినది 168.6 గ్రాముల నీటిని, భేమ్యనది నీటిలో పెరిగినది 159.5 గ్రాముల నీటిని ఉపకార్యించినది. అనగా ఎన్నియో మురిపదార్థములు కలిసియుండిన తేమ్యనది నీటిలోకంటె, స్వచ్ఛమైన వాననీటిలో పెరిగిన మొక్కకు 100 కి 20 పాళ్లునీరు అధికముగా వ్యవహరించినది. 1859 సం. లో సక్సలనవారు, నీటిలో పొటాసియం క్లోరైడు, అమోనియా గంధకము, సాధారణ లవణము మొదలయినవాటిని కలిపి సస్యముల ను పెంచి, లవణములుండిన నీటిలో పెరిగిన సస్యములకు ఉపకార్యము తక్కువయని నిరూపించెరి. కొన్నిటిలో 100 కి 10 భాగములు మొదలు 75 భాగములవరకు ఉపకార్యము తగ్గినది. అటుతరువాత వనేటలు యాచిరియమును నిర్ధారణచేయుటకు ప్రయోగములను చేసెరి. వారిలో, బర్గోష్ యను అనువారు 1875 సం. లో నీలలకును నీటిలోను కొన్ని అమ్మములను, లవణములను ప్రత్యేకముగా చేర్చి, అమ్మములు చేర్చినవాటిలో ఉపకార్యము ఎక్కువయనియు, లవణములు లేని చివుడును చేర్చినవాటిలో తక్కువయనియు నిరూపించెను. ఈ విషయము మెట్టనీలల యొక్క చాలముఖ్యము. ఏలనన మెట్టనీలలో చచ్చుటకు సంబంధించిన లవణము లనేకము లున్నవి. కాని తల్ల ని ప కార్థ ము ల యి న అమ్మములు గల భూములు చాల అరుదు. అమ్మములు గల భూములు వర్షము విశేషము తరిగెడి ప్రదేశములందుండును. అట్టి భూములలో పెరిగెడి సస్యముల యందు ఉపకార్యము అధికముగా యుండును. కాబట్టి అవి నీరు లేని యెడల అతిత్వరగా నెండిపోవును.”

కాబట్టి ఏ నీలల నయితే సస్యములకు కావలసిన యాహారము విశేషముగా యుండునో అట్టి నీలలో పెరిగెడి సస్యములకు తక్కువ నీరును, సాచవంతముగాని భూములలో ఎక్కువ నీరును కావలసియుండును. ఎరువులు వేయబడిన నీలలో నీరు ఎక్కువగా యుండవలసిన యవసరము లేదు. తక్కువగా యుండిన నీలలో తేమ అధికముగా యుండవలెను. వేన్నర్ అనువారు సత్తువతేని బంక నీలలోను ఫలవంతమైన నీలలోను గడ్డిని పోచుచేయుగా, మొదటి దానిలో లభించిన ఒక్కొక్క పొను తూనికగల ఎండు గడ్డికి 1109 రతుల నీరును, రెండవదానిలో 574 రతుల నీరును ఖర్చుచుండు యుండినది తెలిసికొనిరి యూటాలో అనేక సంవత్సరములు ప్రయోగములు చేసెరి. సహజముగా ఫలవంతమైన నీలలో ఒక్కొక్క రతి మొక్కజొన్నలను ఫలింప చేయుటకు 908 రతులనీరును, అనేకులకు కొంచెము ఎరువు వేయుగా 613 రతుల నీరును దానికి కొంచెము పోడియు న్నతితమును చేర్చగా 595 రతుల నీరును, కావలసి యుండినది తీర్చానిచ్చెరి. ఇందువలన, మెరక నీలలకు ఎరువు వేయుట ఎంత ఆవశ్యకముగా తెలియుచున్నది.

నేలల ఫలదత్తన, ఎరువులు వేయబడుట వలననే గాక వాటిని బాగుగ దున్నుట వలనను ఎక్కువ చేయవచ్చును. రసాయన కాస్త్రప్రకారము నీలను పుష్కలము చేసినయెడల, ఎంత ఫలదత్తమైన నీలలోనైనను ఎన్నియో మూర్త, సంవత్సరములకాలము వైర్లకు కావలసినంత సస్యాహారము కనుపడక పోదు. కాని అదంతయు సాధ్య స్థితి యందుండుట వలన సస్యములకు వెంటనే లభ్యపడదు. కాని దున్నుటవలన, గొట్టు, పండ్ల మానులను తోలుట వలనను, మట్టి రేణువులు చాల సన్న వియగుటయేగాక నీలలోనికి గాలి ప్రవేశించుటవలన నూత్ని జీవులు ఆనుట్టిని సస్యాహారముగా మార్చును. అందువలన నీలలు ఎక్కువ ఫలవంతమగును. అందువలన వైర్ల పండించుటకు తక్కువ నీరు చాలును. ఉపకార్యము తీసికొనును. ఈ యుదాహరణములు ఈ విషయమును తీర్చినముగా గుప్తము చేయగలవు. “ఒక రతి మొక్క జొన్నలను పండించుటకు, తున్నని ఇనుక గరుములలో 603 రతుల నీరు ఉపకార్యనింపబడినది; ఆ నీలనే కుళ్ళగించుచుండగా 252 రతులు నీరు మాత్రమే కావలసియుండినది. కుళ్ళగించని బంక గరుముల నీలలో 535 రతుల నీరును, కుళ్ళగించి పెట్టిన నీలలో 428 రతుల నీరును, ఒక్కొక్క రతి మొక్క జొన్న పండించుటకు కావలసియుండినది. కుళ్ళగించని బంక నీలలో 758 రతుల నీరును, కుళ్ళగించిన అదే నీలలో 582 రతుల నీరును కావలసి యుండినది.” వై డాహార

సములవలన రెండు విషయములను తెలిసికొనవచ్చును. నీలను దున్ను మట్టి చేసినందువలన, నీలలోని తేమను వ్యవహరింప పోకుండా నిలిపి పెట్టుటయేగాక, నీలను ఎక్కువ ఫలవంతమైనదిగా చేసి సస్యముల ఉపకార్యమును సహితము తగ్గించును. కాబట్టి మెట్టనీలల గంతుల తన నీలను లోతుగా దున్ను అప్పుడప్పుడు గొట్టు, గుంటక, పండ్లపట్టుము గుండలమునవాటిని తోలుచుండి యెడల ఫలితము అధికముగా పొందగలదు.

ఉపకార్యమును తగ్గించుటకు మరొక మార్గము సహితము కలది. మెట్టనీలలను అప్పుడప్పుడు నీరు గా యుండుదురు. అందుకు ముఖ్య కారణము, నీలలోని తేమను ఎక్కువ చేయుటకు. ఒక సంవత్సరపు తేమ సహాయముక వై. ను పండించ జాలనియెడల, నీడుపెట్టిన యెడల రెండుసంవత్సరముల వాననీరు నిలచియుండును. అందుకుగాను నీలను బాగుగ దున్ను పెట్టి యుంచవలసినదని ముం దొకవ్యాసముడు వ్రాసి యుంటిమి. నీడుగా యుంచుటవలన మరొక మేలు కలుగుచున్నది. నీలలోని సాధ్యారణము సిద్ధాహారముగా మారుట వలన ఫలదత్త మెచ్చి, సస్యముల ఉపకార్యము చాల తగ్గును. ఈ విషయమును నిరూపించుటకు యూటా రాష్ట్రమును అన్ని రకగతుల నీలలను కొన్ని ఏర్పాటచి సగమునీలను ఒకటిరెండు సంవత్సరములు నీడుగా మిగత సగభాగమును ప్రతి సంవత్సరమును నీరు చేయుచు డిల్లి అటుతరువాత రెంటియందును నీరువేసి చూడగా, నీడుగా యుండిన నీలలో ఉపకార్యము తగ్గుటయేగాక, రెండు మూడు సంవత్సరముల తేమయొన్నందున ఎక్కువ ఫలితము లభించి, వాన విశేషముగా యుండని ప్రదేశములో నీలను నీరుగా యుంజి అప్పుడప్పుడు కదిపి సంవత్సరము తప్పించి సంవత్సరము నీరు చేయుట వలన ప్రతిసంవత్సరము చేయుటకంటె ఎక్కువలాభకరమని తేలికది.

కాబట్టి యావ్యాసము కలన మనము తెలిసికొనగలిగిన విషయములేమనగా, సస్యముల ఉపకార్యమువలన తేమ విశేషము వ్యవహరించుచుండునదియు, నీలయెరువు వేయుటవలన ఉపకార్యము తీసికొనునదియు, ఎరువు వేయకపోయినను, అప్పుడప్పుడు దున్నుటవలన, నీడుగా యుంచుటవలన ఫలవంతమెచ్చుటవలన ఉపకార్యము తీసికొనునదియు తెలియుచున్నది. మెట్టనీలల రయిత ఈ విషయమును ముఖ్యముగా గమనించి తన నీలలో ఒక ఎకరా తేక ఆర ఎకరామీద ఈలాగుచేసి చూచుట మంచిది.

దరిశి చంచయ్య

అమకము

పుయ్యూరు యెట్టేటు యిలాకా జంంగునాడెం గ్రామములో శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరమణ య్యమ్మ రావుబహద్దరుగారికి నున్న తేరీ పల్లం య 36-0 లున్న జరీబు య 8-40 సెంటున్న విక్రయించబడును. పల్లం రామిలేరు నల్లనీరు ఆధారము గల చెరువుతూములవద్ద ఏకభండముగా నున్నది. నూజివీడు రోడ్డుకు ఒకమైలు దూరము జరీబు కూడా పల్లముకు చేరియే యున్నది. కావలసినవారు వెంటనే ఈ క్రిందివారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలెను. (3530)

శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు, బహద్దరుగారు. నూజివీడు (కృష్ణాజిల్లా)

నోటీసు (19)

తేటు మా పిఠాశ్రీ గాదె అచ్చయ్యగారు 1916-వ సం. మార్చి నెల 12-వ తారీఖున వ్రాయించిన కెల్లు ప్రకారము ఆయన భార్యకు యిచ్చిన దత్తత అధికారము అనుసరించి “పుష్పరి” అనే మా చిన్నవాని దత్తత యిచ్చుటకు ఆ అంగీకరిస్తే పుష్పటికిన్ని ఆమె దురుద్దేశముతో పిల్లవానిని దత్తత చేసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేశ పుష్పటి తెలియుచున్నది. అట్లు యెకరైనా ఆమెకు దత్తత యిచ్చిన యెడల సదరు దత్తత లాప్రకారము గాని అచ్చయ్యగారు వ్రాయించిన కెల్లుప్రకారముగాని నీలనేరదన తెలుసుకోవలెను.

మరితేరు } గాదె కామరాజు వ్రాలు. తేలుకు తాలూకా } (కృష్ణాజిల్లా) 5-4-1922.

భార్య సెంటుజారి గెజెటు

ఏప్రిలు 11 మంగళవారము

పత్రికా కౌశలం

మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా నున్న జస్టిస్ డబ్లియు. డబ్లియు. కిలిప్స్ గారికి సెంటుజారి బాటు పిదప పాల్గొనానని ములు సెలవియబడినది.

గౌరవనీయులగు సర్ ఫారల్ఫు బార్ని టాడ్ హంటరు గారు కె. సి. యస్. వి. యస్. యస్. కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నియమింపబడిరి. రావు సాహెబు డి. ఆరుకొండం పిల్లెగారు మద్రాసు పబ్లిసిటీ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. వాడ్యనర్రుగారు మరల మదనపల్లిడివిజనుకు సబ్ కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

వ్యాయకాభి

ఎ. కూబ్ లండన్ సర్కారుగారు సెలవునుండి రాగానే గుంటూరు పోలీసు నూపరింపెండెంటుకు పదవులు అసిస్టెంటు గా నియమింపబడిరి.

జే.యస్. డి. కేయిగారు గుంటూరు జిల్లా సెషన్లు అసిస్టెంటు పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. కే. గారు కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు సబ్ డివిజనుకు ప్రొవెనర్ అసిస్టెంటు పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

జి. జి. సింగారు సి. డి. ఇ. వి. సి.యస్. గారు యిక్ కంటాక్టు హెడ్ కమిషనరుగా నియమింపబడి ఆర్థికాభివృద్ధి టు సెక్టరుగా గూడ పని చేయుచుందురు. జి. జి. సింగారు యిక్ కంటాక్టు రెవెన్యూ బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

నాకా కౌశలం

ఎ. మెకెంజీగారు మద్రాసు పోర్టు డెవలప్ మెంట్ కన్స్ట్రక్టరుగా నియమింపబడిరి. ఇదివరకు పనియగు అర్డింగు సీనియరు హార్బరు మాస్టరు పనిగూడ చేయుచుందురు.

వ్యాయకాభి

కొత్తూరి వెంకటసుబ్బాశాయుడు పంతులుగారు బెజవాడ బెంచీమేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

కే. టి. కృష్ణమూర్తిగారు, జి. డి. ఏ. ఏ. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, జి. డి. యే. (మొదటివారు అక్రమీయంపీరియలు బ్యాంకింగు, రెండవవారు మద్రాసు తంబు చెట్టి వీధి నెం 316 గృహమునకు దునున్నారు) ఆడిటరుగి ఫిర్యాదుపడిరి. వీరు బొంబాయి సిడిస్టాను కాలేజి ఆఫ్ కామర్స్ యొక్క నామినేట్ గవర్న మెంటు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచేయించబడిన అప్రెంటిసు నిర్దేశకన్సెక్యూడు గాకుండ తియారజేయుటకు ఉత్తరవీయబడిరి.

అభివృద్ధికౌశలం

వి. అచ్యుతంపంతులుగారు గంజాం అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడి విశాఖపట్నములో గూడ స్టాబ్లైజర్ అధికారిగా గిరియందు పనుల నియమింపబడిరి. ఆర్. ముర్తుస్వామి అయ్యంగారు కడప అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావుగారు చిత్తూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

కే. వీ. స్వామి అయ్యంగారు కర్నూలు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

యస్. వి. రామయ్య పంతులుగారు నెల్లూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

యస్. రంగశాస్త్రి చార్వారుగారు గుంటూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనకౌశలం

మేజరు రాబర్ట్ అగ్నేస్టు రైటుగారు మెడికలు కాలేజిలో పర్మినెంటు అఫ్ఫిల్డాలజీ ప్రొఫెసరుగాను, గవర్న మెంటు ఆఫ్ఫిల్డాలజీ హాస్పిటలు నూపరింపెండెంటుగాను, మద్రాసు, సివిలు ఆఫీసు అఫ్ఫిల్డాలజీ మెడికల్ అఫీసరుగాను పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

కత్తిరెడ్డి వెంకటనరయ్యశాయుడుగారు గంజాం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కే. శృంగయ్యగారు గుంటూరు జిల్లా గురబాల తాలూకా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బాగల్ మూడి కుప్పస్వామి ఛాదరీగారు యం. యల్. సి. గుంటూరు జిల్లా బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అదునుమల్లి వారినుగారు గుడివాడ తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మాగంటి సీతయ్య గారు, కాపేని లక్ష్మీవెంకటాచార్యులు, సోమంచి సీతారామయ్యగారు, బందా నియ్యగారు, నెక్కలపు వీరయ్యగారు, కానుమాటరెడ్డి కొటరెడ్డిగారు, కొండా సుబ్బారాజుగారు, భోగరాజు వీరవెంకయ్యగారు, పట్టిబాలయ్యగారు, కానుమల్లి సర్వారాయుడుగారు, అల్లూరి నూరన్నగారు, గాల్పాటి వెంకన్నగారు, వీరప్పలి శ్రీకంఠం వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు, పోసవ వెంకన్నగారు, తడికమ్మల వీరభద్ర ఆప్పల కాజన్నగారు, వందనపు రామప్రసాదగారు, కానుమాటి సీతారామచంద్రరాజుగారు, ఏలూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ములు శేషరెడ్డిగారు, నెల్లపరెడ్డి రాఘవరెడ్డిగారు, చిరదనోలు వీరరాఘవయ్యగారు, దాచేపల్లి రంగయ్య శాయుడుగారు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పొల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు గుంటూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బెట్టెన గౌడుగారు, వనపూపాలప్ప యిలాశీ గారు, వేని వీరయ్య వంటంగారు, బంకాపురం హనుమంతప్పగారు, నాగనగోడ్ పంటిగారు, కరియెట్టి శాంతప్పగారు, రహిమాన్ సాహెబు బహదూరుగారు, కరియెట్టి కొట్ల బసప్పగారు, కృష్ణభోగం శివనాగప్పగారు, బాపెట్టి ఆచారప్పగారు, బల్లారిజిల్లా హాఫ్ తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బాపెట్టి ఆచారప్పగారు, వాలిశివప్పగారు, ముండిగి రుద్రప్పగారు, కరియెట్టి బసవరాజుగారు, గురువీరగురుపాదప్ప, కరియెట్టి శాంతప్పగారు, బెల్లారిజిల్లా హరపనపాల్లి తాలూకా బోర్డుకింద నున్న వాడగిల్లి యూనియనుబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అక్కి-బాస లింగప్పగారు, కరిజి సిద్ధలింగప్పగారు, పట్టి శివరద్రగౌడుగారు, హెచ్. యస్. కొట్లయ్యగారు, హమ్మి కుప్పాసద వీరప్పగారు, కాలూరు తోటయ్యగారు, బెల్లారిజిల్లా వారిపనపాల్లి తాలూకా బోర్డుకిందనున్న వాడగిల్లి యూనియనుబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

యస్. కృష్ణప్ప శాయుడుగారు, దరియా యూసా సాహెబు బహదూరుగారు వాడగిల్లి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగను, విడరపాల్లి రాంకట్టగారు, భాజీ పీరుసాహెబు బహదూరు గారు, వైరవడగిల్లి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

మాకాసేని సూర్యప్రకాశరాజునింగారు, జేవరపల్లి యెల్లంపారెడ్డిగారు కందుకూరు తాలూకా బోర్డు వారిచే నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

జాపల్లి దురప్పశాయుడుగారు కనిగిరి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పి. రామయ్య గారు కర్నూలు జిల్లా కొంబలకంటి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మంజుళ తిరుమె రెడ్డిగారు, మదిరెడ్డి కొండారెడ్డిగారు, వీరరెడ్డి నాగరెడ్డిగారు, రెడ్డిగారిని వెంకటరెడ్డిగారు, జిల్లకం నాగరెడ్డిగారు, అన్నమరాజు నరస రామయ్యగారు, కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. శరభారెడ్డిగారు యం. యల్. సి. మాతాపురం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగను, టి. పూర్ణచంద్రాపు వైస్ ప్రెసిడెంటుగాను నెన్నుకొనబడిరి.

పి. వెంగలరెడ్డిగారు, యి. శామిరెడ్డిగారు, పి. వి. నరసింహంగారు, రెడ్డిచెర్ల వీరం రాజుగారు, యం. నీల కంఠయ్యగారు, పి. చినసుబ్బయ్యగారు కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మొగలి వీరాస్వామిగారు, వైడిపల్లి పాపయ్య, వైదా బుద్ధిరాజు, దరిసిపూడి కామరాజు, నాగిశెట్టి తిరుపతయ్య, గోశెల చినవీరాస్వామి, మండపాక యేడుకొండల, మొగలి రామమూర్తి, దరిశిపూడి నూర్యనారాయణగారు గోవానది జిల్లా గొల్లప్రోలు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చొప్పెర్ల సారయ్యగారు, పాదాల వీరాశాగారు, కడరి పెదపల్లెయ్యగారు గొల్లప్రోలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

విద్యాకౌశలం

టి. ఆర్. వెంకటాచయ్యగారు చిత్తూరు జిల్లా యెమ్మి కవనూ కాన్సిట సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కామరాజు తామరపాళం వరదరాజులనాయుడు గారు మద్రాసు జిల్లా యెమ్మి కవనూ కాన్సిట సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మినలేనియసు ప్రకటనలు

వైడిపాటు సుబ్బారావు పంతులుగారు బెజవాడలోని నూజివీడుకోర్టు సబ్ జడ్జిగ మార్పబడిరి.

జి. వి. కుప్పస్వామి అయ్యంగారు కడప సబ్ డివిజనుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. కేశవరావు గారు బెల్లారి నూపరింపెండెంటు యింజనీరుకు పదవులు అసిస్టెంటుగ మార్పబడిరి.

తల్లి నెల్సన్ బి. నరసింహ గారు మద్రాసు జేసఁటు హాస్పిటలు సీనియరు అసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. కృష్ణక గారు మద్రాసు జేసఁటు హాస్పిటలులో ఇన్స్పెక్టర్ టీమాద నియమింపబడిరి.

గుంటూరు

ఈ దినము నోటిసు 144 కెక్స్ ప్రకారం ఆంధ్రరాష్ట్రీ యకాంక్షా కమిటీ కార్యదర్శి నడింపల్లి వెంకటేశ్వరంగం హామీగారికిని జిల్లా కార్యదర్శి కార్యదర్శి గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారికి తదితరులకును సాదరు చేయబడినది.

నోటిసు

స్వరాజ్యమైదానము మీద 18 కేదిన రాజీయమైన సభ చేయుట మూలమున నెమ్మదికి భంగము కలుగవచ్చునని నాకు వర్తమానము తెలిసినందున 144 కెక్స్ ప్రకారం గుంటూరు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలో 12 ఏకరముల మొదలు 20 ఏకరముల వరకులలో గాజీయ సభలను జరుపగూడదని యిందుములముగా తీర్పుచేయించునను. నెమ్మదికి భంగము కలుగకుండుటకు, ఇందుకు సంబంధించినవారికి అడ్డంకి, వత్తిడి, బాధ కలుగకుండుటకు ఈ ఉత్తరువు గావించబడినది.

డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఆఫీస్ } యం. హెచ్. ఖాన్, గుంటూరు 11-4-22 } డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు.

వివాహ వ్యయములకు సహాయము కావలెనా?

దీనిని చదువుడు.

వీదలగు శ్రీవైష్ణవ బ్రాహ్మణ కుటుంబము లలోని వారు తమ యిండ్లలో జరుగు వివాహముల కగు వ్యయములను "శ్రీ ఆలమేలాంబా స్మారక ధర్మనిధి" నుండి సహాయమును పొందవచ్చును. ఈ సహాయమును కోరువారు, ఇందును గురించి యితర వివరములు తెలుసుకొన గోరు వారును, ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసుకొనవలయును.

కార్యదర్శి:- శ్రీవైష్ణవవక్త్రికాకార్యాధానము, (28) వెంటపాడు. (కృష్ణాజిల్లా)

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటిసు

ప్రయాణపు పెద్దబండ్లు Bogie Tourist Corriages ఈ రైల్వేమీనుగా పోపు వ్యాసం జరుగు బండ్ల చార్జిని సవరణ చేయు సందర్భములో ప్రస్తుతపు టైమ్ టేబిల్ పుస్తకమునందు నెం 42 రు, 99 పుటయందు 30-వ పేరాలో తెలుపబడిన బండి నెకటికి ఒక మైలుకు మినిముమ్ చార్జి 1 రూపాయ చొప్పున యున్నది.

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 1-వ తేదీ నుండి రు 50 లకు తక్కువ గాకుండు నున్నప్పుడు ఈ రైల్వేమీద బండి 1-కి ఒక మైలుకు రు 1-4-0 చొప్పున చార్జి హెచ్చించబడును.

అదే తారీఖునుండి రిజక్యూడు కాళీ బండి 1-కి ఒక మైలుకు ప్రస్తుతము అమలులో నున్న రు 0-4-0 రేటునుండి ఒక బండికి మైలు 1-కి రు 0-6-0 లకు హెచ్చుచేయబడును. (30)

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

ఖద్దరు ప్రచారము: బి అమ్మనుగారి సందేశము

జవహరలాలు నెహ్రూ పండితుని సందేశము

లాహోరులో నుద్యోగులు సభను నిలిపివేయుట - మాలవ్యా పండితుని యువన్యాస మాగిపోవుట

దేశ బంధు చిత్రరంజన దాసు గారి ఆరోగ్యము

అల్లాహ్ అక్బరు అనుట అపరాధము - మూడునెలలు కఠినశిక్ష వేయుట

బొంబాయి మితవాదిపంథు ప్రథమరాష్ట్రీయ మహాసభ

దొరీ చౌరా కేసు విచారణ

శ్రీయత కృష్ణస్వామిశర్మ (చెన్నపురి) గారికి ఒకవత్సరము విడిభైదు వేయబడుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గుంటూరులో 13-వ తేదీన సభ జరుగగూడదు - నాయకులకు నోటీసులు

(0)

నెల్లూరులో 13-వ తేదీ హరటాలు బాగుగా జరుగుట - ఉద్యోగుల ప్రయత్నములు విఫలమగుట

అమలాపురము ఖిలాఫతు సంఘసభ నాయకుల సభిసందించుట

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు - ఖద్దరు పరిశ్రమనుగూర్చిన ప్రకటన

కార్యదీక్ష - కార్యదీక్ష - కార్యదీక్ష

మహాత్ముని విధానము ననుసరింపుడు

ఖద్దరును విస్తారముగ నేయుడు ధరింపుడు

బి అమ్మనుగారి ప్రబోధము

మీరు ప్రస్తుతము కడలక ఆర్థిక కార్యదీక్షతో దేశ సేవ నొనరింప వలెననునదియే నేనొనగు ప్రబోధము. ఖద్దరు వేరను యువయోగమును మీరు బాగుగా హెచ్చింప లెనినచో ఖిలాఫతు పంజాబు ఆశ్రమములు తొలగున. స్వరాజ్యము సిద్ధియగును. మీరి విషయమున గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను మన యొకవత్సరమునకు ఖద్దరు ప్రయత్నించుము. మన మందరమును ఏకమై కలసి నిర్ణయించిన ఆశయమును సంకల్పమును మనము ఖద్దరును ధరించుటలన లోకమునకు వెల్లడియగును. మన యిబ్బందలను యుద్యోగులు బాగుగా గమనించునట్లు చేయగలిగిన ది వ్య సాధనము ఖద్దరొక్కటియే. గ్రీకులు స్మిర్నారంగమున నెల నాయత్తెవరును చూపారని తెలిసినది. ఇంగులకు మహమ్మదీయులందరును ముఖ్యముగా చేయవలసిన దేమన ఖద్దరునుగూర్చియే అంగీకారిధినిగూర్చియు అధికకృషి సలుపవలెను. తిలకు స్వరాజ్య సిద్ధినిగూడ మహమ్మదీయులు మరువక యథాకేర్తిన ధనసహాయము చేయవలెను. గాంధీజీచోతుని విధానమును గాఢ నిశ్చయముతో సరిగా ననుసరింపుడు. అందువలననే మీరు కార్యసిద్ధి యగునని బి అమ్మనుగారు వ్రాసిరి.

(బాంబే ప్రాసెక్యూటర్)

* * *

ఖద్దరే విషయమునకు మూలాధారము

పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు

ఈ దేశమునందున్న చెరసాలల ఎత్తగు కాకిగోడలన్నియు నిరాశ జేందవలదని చేతులుతట్టి చెప్పుచు స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు సాధనమునుగూడ మాత్రమున్నది. మన నాయకులు పదింబుదిగ తెలిసిన విషయమునే ఆత్యంతవిషయముతో చేసు మరల తెలిపెదను; ఖద్దరే మనకు విజయసాధనము. అన్నాదుకు లగు గోట్లకొలదిదేయలపాటితో చింతామణి ఖద్దరే.

పండిత మదన మోహన మాల వ్యాగారి సంచారము

లాహోరు సభ

ప్రభుత్వోద్యోగులు సభను నిలిపివేయుట

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు లాహోరు నగరమున 12 వ తేదీన చేరిరి. ఆనాడు సాయంకాలము బ్రాడ్వాహులో "దేశీయుల కర్తవ్యము" అను విషయమునుగూర్చి మాలవ్యాగారుపసస్యసంపదలచిరి. లాహోరునగర కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాటుకొంద సాసభను జరుపుట కేర్పరిచిరి. పండిత మాలవ్యాగారు లాలా బజవతి రాయగారి గృహమున బసచేసిరి. మాలవ్యాగారు పంజాబులో కొన్నిదినములుండి అనేకజిల్లాలలో నుపసస్యసంపదలచిరి. మాలవ్యాగారు లాహోరునుండి అచ్చుకసరికు వెళ్లెదరు. 18 వ తేదీన పంజాబునుండి బయలుదేరి 20 వ తేదీన కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభకు వెళ్లెదరు.

సభను నిలిపివేయుట

12 వ తేదీ సాయంకాలము కాంగ్రెసు సంఘమువారు జరుపవలసిన సభను రాజ్ కోహసభాకాసనముక్రింద నిషేధించి తిని గాన సభను జరుపగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు గోపిభద్రుగారికి నోటిసు పంపెను. ఆసభకు సంఘసభ్యులందరూ వచ్చెదరు. వారు సుమారు 5000 మంది యుందురని సంతానంగాను, సభ జరుగుననియు తానుపస్యసంఘసభియు మాలవ్యా పండితుడును తనతో చెప్పిరినాతో సీనియరు పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ చెప్పెను. అది బహిరంగసభయే యగును. అట్టిసభను జరుపుటవలన కాంతికి భంగము కలుగునని జిల్లామేజిస్ట్రేటు వ్రాసెను. ఆసంగతిని సూపర్వైంటెంట్ మాలవ్యాపండితునకు గూడ తెలియజేసెను. అప్పటి కప్పుడే 3000 మంది బ్రాడ్వాహులో చేరియుండిరి. మాలవ్యాపండితుడు వెంటనే హాజరుపోయి అచటనున్నవారికి తీవ్రతవ్ర శిక్షతో చెప్పగా వారందరూ కాలముగ జైదీ పోయిరి.

దేశ బంధు చిత్రరంజన

మరల జ్వరము వచ్చుచుండుట

పాలిపోయి నిరసముగ నుండుట

ఈ నెల 8 వ తేదీనుండి దాసుగారికి మరల జ్వరము వచ్చుచున్నది. తనయునకు చెండుసారులు పెంపకేరరు హెచ్చుచుండును. 10 వ తేదీ సాయంకాలము 9.7 వరకు హెచ్చినది. దాసుగారు పాలిపోయి దుర్బలముగా కనబడుచున్నాడు. (ఆచార్యబహద్ర పత్రిక 12-4-22)

* * *

అల్లాహ్ అక్బరు

అని నుడువుట అపరాధము

200 జాక్వానా లేక మూడువారములభైదు

సింధుదేశమున మార్టీస్ అబ్దుల్ కరీం చిన్నగాని ఆరెబ్బవే 22. మార్చి నెల 22 వ తేదీన లార్కానా జిల్లాలో మెనాదిలో విచారణ జరిగెను. అవిచారణనుగూర్చి ప్రజలు భయముతో బంద కొన్ని గ్రామములకు 42 వ కక్ష నను మేజిస్ట్రేటు అను జరిపెను. భగవానుకాను మార్టీస్ చిన్నగాడు 22 వ తేదీ ప్రయమున రాధానుష్ఠానములో నై అడిగిరి. అటనుండి వారు మెనాది గ్రామమునకు వెళ్లవలెను. స్వేచ్ఛనుద్ద చాలపంజాబును స్వాగత మిచ్చుటకు చేరిరి. వారి అల్లాహ్ అక్బరు అని అచ్చి అల్లాహ్ అక్బరు అని అరవనూడదని పోలీసు సబ్ డివిజన్ అల్లాబట్టగారు జనసమూహమున కాళ్ళాపించెను. అల్లాహ్ అక్బరు అనుట అపరాధమగునా అని భగవాన్ దాసుగా రడిగిరి ఆ మహాపాదమునకు అరెబ్బు వెంటనే భగవాన్ దాసుగానిని ఆరెబ్బుచేసెను. దీక్షిత్ కలక్టరు రాధానుష్ఠానముండి మోటారుబండిలో మెనాదికు పోయి మేజిస్ట్రేటును వెంటనే కాధానుకు తీసికొని వచ్చెను. ఆ నాడే అచటనే విచారణచేసి భగవాన్ దాసుగారికి 200 జాక్వానా లేక 3 వారములు కఠినశిక్షను మేజిస్ట్రేటువేసెను.

* * *

ఖద్దరును హెచ్చుగా ఎందులకు నేయింపవలెను?

బొంబాయి పౌరులకు విజ్ఞప్తి

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు

ఖద్దరు విషయమున తమవిధిని సంపూర్ణముగ నెరవేర్చి తమ తమ అంత కార్యములకు సంక్రమింపగలగలగల పనిచేయవలెనని మూర్తమె నేను భవతులగు బొంబాయి పౌరులకు విన్నవించుచున్నాను. ఆసంక్రమింపటములకు ననువిషయమున కొంతలాలోచన అవసరము. మీరుగల స్థలమునుబట్టి, ధనమునుబట్టి మీయిష్టమునుబట్టి ఏర్పాటుపాలిగి ఎన్ని చేయగలములను మీరుచూచుకొని ఏర్పరచి మీరు స్వయముగా పరిశీలించుచు మీరవర్తించకారమే వానిపై నేరపని జరిగింపుడు. మీరట్లుచేయుచునానినో చేయగలిగినవారికి ధనసహాయము చేయడు. మీరు వికాలమైన స్థలములేక పోవచ్చును మాకున్నది. మీరు నేరకరవాండ్లు దొంగకక్షాకరమును. మాయొద్ద నేరపనివాండ్లున్నాడు. మీరు కావలసినంత ధనమున్నది. ఈ యుద్యమమునకు ముఖ్యముగా కావలసిన ధనముమూర్తమె మాయొద్దలేదు. అట్టివారును మేమును కలిసి మీధనమును మామనివాండ్రను యుపయోగించి ఏల మైకపత్తముతో పనిచేయరాదు. మీధనమును మామనితనమును తోడ్పడిన ఖద్దరు విధానము బాగుగా నెరవేరును. ఈ ప్రకటనను చూచినవారె కలైన మాకు 5000 రూపాయలను పంపినచో మేము నూరు మగ్గముల నేరి ఏరచి వానిపై నేయబడిన బట్టల నన్నిటిని వారికి పంపెదము. మేము ధనములేక యిబ్బందిపడుచున్నాము. మీరు నేరపనివాండ్లు లేక చిక్కుపడుచున్నార. లంకెనులో నేర్పరుపబడిన గొప్ప సమష్టి మెట్టు వ్యాపార సంఘములవారిరచటనుండియే హంగ్లీలో యంత్రకాలమును, నీలగిరులలో కాపితోటలను, కిగాలో గోళుమపంట పోలములను, డెన్బార్డులో కోళ్లదొడ్లను ఏర్పరచి పని చేయింప గలగుచుండ బొంబాయి వర్తకులు బందరు (యచిలీపట్టణము) లో ఖద్దరు మగ్గముల సంఘముల నేర్పరచి ఖద్దరుబట్టల నేరకల తోడ్పడగూడదు! అందువలన స్వరాజ్యము నేల కీక్రమున జేయగూడదు! మహాత్ముని కీక్రముగ నేల కారాగృహవిషయమని చేయగూడదు! నేను ఆచరణ సాధ్యమగు సూచనలచేసితిని. ఈ అకళాకము నుపయోగించుకొనవలసినవారికి సంతోషముతో సహాయము చేసెదనని భగవాన్ దాసు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు బందరునుండి వ్రాసిరి. (బాంబే ప్రాసెక్యూటర్)

బొంబాయి మితవాది సంఘము

మొదటిమహాసభ

వాచా గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులు

మే 6, 7 తేదీలలో బొంబాయి రాష్ట్రీయ మిత వాదసంఘ ప్రభుత్వమహాసభ జరుగును. సన్మానసంఘ మేల్ప రుపబడినది ఆసంఘమునకు శ్రీ దివాకరాచార్య రక్షకుడు సభ ఎంటు జరుగునదియు ముందు తెలుపబడును.

* * * *

చారిత్రావార కేసు

12వ తేదీని ప్రభుత్వపత్రికము 10 వందీ సాక్ష్యమిచ్చి చారిత్రావార మూత్రమే పోలీసు చాకిరారులు. రెక్కిన 8 గురిలో 6 గురు జైలుపట్టగ్రామములవారు. ఒకడు రైల్వే శా కరు కోర్టు తుడుచుబాడు. ఇంకొక డొకజమీందారుని నాకరు. వారందరూ ముద్దాయిలను గుర్తించిరి.

* * * *

పెనువరులలో అల్లరులు

పెనువరులలో అల్లరులను ప్రోత్సహపరచిన నాయకుల ను ఆరెస్టుచేసిరి. వారికి రిజ్జీ పేసిరి. ప్రజలలో కొందరు డిప్టీ కమిషనరుకు విజ్ఞప్తిని పంపించున వలెను మరల టిపా ఉత్తర ములును రెంటివార్తలును వెనకటివర జరుగుట కనుమతించెను.

* * * *

కృష్ణస్వామిశర్మగారు

ఒక సంవత్సరము విడిచెను

యస్. కృష్ణస్వామి శర్మగారు మద్రాసులోను యితర స్థలములందును ఆరవములలో 124 ఎ, 152 ఎ యొందియన పీసలు కోర్టు సెక్షనుల క్రింద కీక్షింపదగిన యుపన్యాసములను నిచ్చుచున్న కారణమున ఒక సంవత్సరముబాటు క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోర్టు 108 సెక్షను క్రింద వేయిరూపాయలు పెర్న న లు నె మ్మ యి రి టి ని ని యి; ఒ క్కొ క క టి 500 రూపాయలను. రెండు న్యాయజీలనున్న యేల కట్టగూడ దో తెలుపవలెనని తెచ్చిన కేసు నిన్నుమధ్యాహ్నము 12 గంట లకు విచారణ ప్రారంభమాయెను.

కోర్టులోను జనము మూగయిందెను. జాతీయస్వచ్ఛంద సేవకులగు సి. రాజగోపాలాచారిగారును, డి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారును, మహమ్మదు హాజీగారును, కుమారస్వామిచెట్టిగా రును వచ్చియుండిరి.

ఆర్. కనక సభా పతి అయ్య ర గారు, పోలీసు యినస్పెక్టరు సయ్యదు కాశీగారి సహాయముతో ప్రాసిక్యూ షనుతరపు విచారించిరి. నిందితుని పక్షమున సమర్థించుట కస్వ రునులేదు.

సి. వి. డి. తమిళ ముద్రాపాఠము సభ యినస్పెక్టరు ఏ. జోసెఫుగారు నిందితుడు డి.కెంబరు 13 వ తేదీనిన్ని, మార్చి 26 వ తేదీనిన్ని రాజద్రోహవిషయము లున్న యుపన్యాసముల గావించెననియు తుట్టాచేసెను. ఆయన ఉపన్యాసభాగముల గొన్నింటి జడిచెను.

వెల్లూరు ముద్రాపాఠము సభ యినస్పెక్టరు రామానుజ అయ్యగారు, పి. వి. నుబ్బరాయ అయ్యగారు, ఆయన యుపన్యాసములు 8, 10 తేదీలయందు జేసినవానిగూర్చి యిదే విధముగ సాక్ష్యమిచ్చును.

మేజిస్ట్రేటుగారు నిందితుని, క్రాసుపత్రిక తీసెనవా యని యడుగ ఆయన చేయుట లేదని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

నిందితుని వాజ్మూలము

శర్మగారి క్రిందివిధముగ ఇంగ్లీషులో వాజ్మూలము వచ్చిరి:- "నేను 1907 వ సంవత్సరములో రాజకీయప్రచారమును ప్రారంభించినపుడు, భారతజేతము రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును బొంతుకు దౌర్జన్యము మాత్రమే సాధనమని నమ్మియుండిని మహాత్ముని ప్రభావము ప్రబలింపబడి నుండియు నాయనస్సు మార్పుజెంది 1920 వ సంవత్సరములో దౌర్జన్యము నందు విశ్వా సమును గోల్పోయితిని. మనము కోరు స్వాతంత్ర్యము, ఆహింసా, నిరాకరణోద్యమములద్వారానే బొం ద వ త్త్వ నని నాకు నేమర్థము కుడిరెను. గాంధీమహాత్ముని నిర్ణయానుసారము నేను సద్భావవిశ్వాసములతో బనిజేసితిని. భారతజేతయమహాసభ యొక్క దౌర్జన్యరహితనిరాకరణోద్యమమును వృద్ధిచేయుటకు నేను ఉపన్యాసముల జేసేమాట నిజమే. ఇది రాజద్రోహమైన

దో నేను నేరము జేసినటులనే భావింపవచ్చును. నేను మనో వాక్కురైలుయందు ఆహింసాప్రతిజ్ఞను వైకొందులకుగర్వపడె తను. నన్ను సెక్యూరిటీకి కాంగ్రెసు పనిజేయుటంద నూరకుం డుచునీరని నేనట్టివామినీడక నాజేమానును సంతోషముతో ప్రభుత్వాధీశముజేసెదను. నేను కాంగ్రెసు ప్రచారము జేయు టకు తేకబోవుటవలన ఉద్యమము న్యాయమై దగుటచే భంగ ము గలుగజాలదని నమ్మెదను"

నిందితుడు సాక్షుల నెవరినిన్ని విచారించుటకు గోరక, విచారణ కాలమంతటను సంతోషముతో నుండెను.

పూజ్యులగు న్యాయాధికారి తీర్పును 3 గంటలకు జెప్పెద నని చెప్పెను.

మూడుగంటలకు న్యాయాధికారి నిందితుని నేరస్థునిగ నమ్మి ఒక సంవత్సరము విడిచెను విధించెను.

* * * *

గుంటూరులో నిర్బంధ విధానము

నేడు (13వ తేదీ) సభ జరుగగూడదు

నాయకులకు నోటీసులు

నేడు (18 వ తేదీ) గుంటూరులో స్వరాజ్యమైదాన మున సభ జరుగవలెద చేయుటకు యానెల 12 మొదలు 20 వ తేదీవరకు గుంటూరు మ్యానిసిపల సరిహద్దులలో పెట్టినభ యును జరుగగూడదని 144 క్రింద ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ఎం. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారికిని మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి జి. రామకృష్ణయ్యగారికిని మఱి కొందరికిని (నేడును తెలియలేదు) వీర్యూటీ మేజిస్ట్రేటు 11 వ తేదీని నోటీసులను పంపెను.

* * * *

నెల్లూరులో హరటాలు

నేడు జయప్రదముగ సాగుట

(నెల్లూరు ఏప్రిల్ 13 స్వకీయవిలేఖరి.) హరటాలు జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయగూడదని 144 క్రింద యుద్వ్యంగుల నోటీసులు యిచ్చి. తుకాణములను మూయవద్దని చాటింపుచేయించిరి. కాని ఏవో కొన్ని కాయ శూరల దుకాణములకప్పు తక్కిన దుకాణములన్నియునుగూడ నేడు మూసివేయబడిన.

* * * *

అమలాపురం తాలూకా భిలాపతు సంఘసభ

మహాత్ముని సయ్యదు మహమ్మదుగారిని

అ భి నం దిం చు ట

కారాగృహముల కంపడిన మహాత్ముని, దాక్షర సయ్యదు మహమ్మదుగారిని అభినందించుటకును సాక్షుల తీర్మానముల నిరసించుటకును అభిలభారతభిలాపతు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము లనన్నిటి నామోదించుటకును యీ సభవారు తీర్మానించిరి.

* * * *

అసహాయోద్య మావలంబిని

ఈ క్రిందతెలుపు శ్రీ మహాభారత సంఘమువారు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కంకిరి:-

కాకినాడ మేజిస్ట్రేటుగారు ఆంధ్ర అసహాయోద్యమా వలంబియగు శ్రీమతి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారికి కఠినశిక్షను ఒక సంవత్సరముగాని, పూచీకత్తు నియ్యవరకుగాని విధించినది విషయమును శ్రీ మహాభారత సంఘ ము వా రు గు ని న యముగ మీ చిత్తమునకు జేగోరుచున్నాము. ఆమె తేసిన నేరము రాజద్రోహములగు నుపన్యాసముల గావించుటయు, ప్రభుత్వమునై త్వము గలుగజేయుటయు నైయిందెను. ఈ నేరములకే ఉద్యమనాయకులగు పుత్రులకు విడితేరు మాత్ర ము విధింప బడెను. జాతీయ వ్యవహారములలో శ్రీపురుషులకు సమానమగు శిక్ష నొసంగవలయునని కోరు సంఘముగటచే. మేము ఆకఠినశిక్ష, విడితేరుగ 'మాన్యవలసివడిన ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నాము. ఇట్లుకోరుటకు కాణము శ్రీపురుషు లకు సమానశిక్షలు ముందేగవలెనని కనుటలేదు. క్రైటుట్రులను లోను యితరజేతములలోను రాజకీయ వైదిలగు శ్రీమత రాజ కీయ సత్కార మొనంగు నాజారము ననుసరించవలె ననుట చేతనే యున్నది.

చెన్న పురిన్యాయవాదిసంఘము

ఒ క అ వ స ర స భ

నిన్న సాయంత్రము 4-45 గంటలకు డి. ఆర్. రామచం ద్రయ్యగారి యభ్యుత్తరక్రింద మద్రాసు న్యాయవాదుల యవ సరసర యొకటి జరిగెను. ఆసభకు మితవాదులును, అతివాదులు జస్టిసుపక్షమువారును నితరులును వచ్చి యుండిరి. ఆసభలో నీక్రింది తీర్మానము లేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

1. మేజిస్ట్రేటులు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోర్టు 107, 108, 144 సెక్షనుల క్రింద సభికారులను దుర్బనియోగపరచు టను యీసంఘమువారు గట్టిగ ఖండించుచున్నారు. అట్టి ఉప యోగము అధికారదూషణమగును. ఆందుకలన రాజధానిలో క్రిమినలు న్యాయపరిపాలన వధోగతికి వచ్చునని యీసంఘము వారి యభిప్రాయము.

2 ఈసందర్భమున, నేలము గట్టివిజనము మేజిస్ట్రేటు ఏ. ఆర్. వైద్యనాథయ్యగారు ఏప్రిల్లో 144 సెక్షను క్రిందినిచ్చిన యుత్తరపు న్యాయవిరుద్ధముగ నున్నది. అందు వలన ప్రాజ్ఞోర్తవారును ప్రభుత్వమువారును అవిషయమై విచా రించి ఆయుత్తరపును రద్దుచేయింప యీసంఘమువారు కోరు చున్నారు.

3. రాజకీయ ప్రచారము జేయువారలపై క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోర్టు 107, 108, 144 సెక్షనులక్రింద జరిగిన విచార ణలికార్డులను దెప్పించి, ముఖ్యముగ ఫిఫెన్సుజేసికోసనివారికే నులను పునః పరీక్షజేయవలసినదిగా ఈసంఘమువారు ప్రాజ్ఞో ర్తవారికి ఆవసరమని తెల్పుచున్నారు.

4. రాజకీయప్రచార సందర్భమున నీమాటు సెక్షనుల నున్న కోర్టులలో మేజిస్ట్రేటులు యెట్లు వినియోగించు చున్నారో కనిపెట్టి అప్పడవును, 5 గురు పెద్దచనుష్యులున్న కమిటీవారు కొన్నింటు వెలుపవలయునని యీసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

5. మొదటి రెండుతీర్మానములును వెంటనే ప్రాజ్ఞోర్తు నకును, లామెంబరుకును, ప్రభుత్వమువారికిని, వాక్తా పృథికల కును, రాజధానిలో మిగిలినవోట్ల వకేళ్ల సంఘములకును పంప వలయును.

పిచ్చివాని ప్రలాపము

ఒకానొక ప్రముఖుడొక నగరమున ఉన్నాడనైద్యకా లను చూడబోయెను. ఆవైద్యకాల ఆవరణలో ననిని కొకపిచ్చి వాడగుపడెను.

ప్రముఖుడు:- అయ్యా నీ వైద్యకాలకేల వచ్చితివి ?

పిచ్చివాడు:- నేనా! నేనొక వింతవును వెండి యాడితిని. ఆమెకు మొదట భర్తవలన నొకకుమార్తె అదివరకే కలిగెను. ఆపిల్లను మారండి పెండ్లియాడెను. ఆం ది వ ల న నాభాగ్య తన మామగారికి (నానాండ్రీకి) అత్తగానైనది. అండు వలన నానాండ్రీ నాకు అల్లుడయ్యెను. నాభార్య కుమార్తె కొక (నానవతి తల్లికి) కుమారుడు కలిగెను. వాడునాకు సవతితమ్ము డనును. వీలననగా వాడు నానాండ్రీకి పుట్టేవాడుగాన అయితే వాడు నాభార్యకు బాపితాడు గాన ఆమెకు మనుమడు. ఈ రీతిగా నేను నానవతి తమ్మునికి తాతనైతిని. (మూతామహి భర్తను). పిమ్మట నాభార్య కొకకుమారుడు కలిగెను. అందు వలన నానవతితల్లి (వానిసోదరి) నానాండ్రీ భార్యయగుటచే నాకుమాదనకు పితామహి అయ్యెను. గాని నాకుమామనిఅక్క నానాండ్రీభార్య యగుటచే నాకుమామకు నానాండ్రీ తాన యయ్యెను. నాభార్య మారండి కత్తెగారుగాక నాకు (సవత్ని మాతామహి) సవతితల్లితల్లి యగును గాన నాకొడుకు ఆసవత్ని మాతా మహికి నేను భర్త, నగుటచే నాకు నేనే మాతా మహుడనుచుడనైతిని. అని ఆపిచ్చివాడు చెప్పెను.

1921 ఆక్టోబరు మాసములో చిట్టగాంగుస్టేషనులో కొం ఠమంది వైదీలను దీసికొని పోవలసినప్పుడు స్టేషనులో మార్గము న కడ్డముగ ప్రజలనేకమందిచేరి మిలిటరీ పోలీసువారు వారిని వారికి అడ్డును తేమండ అవతలికి పంపిరి. కొన్ని వాక్తాపృథికల లో "గూర్ఖా దౌర్జన్యము"ను కీర్తితో ఈ వార్త ప్రకటించ బడెను. మేజిస్ట్రేటు విచారించి, ఏలాటి దౌర్జన్యమును ప్రయో గించలేదని తీర్మానించెను. కంగడేకవుగన్న రీ తీర్మానము సం గీకరించెనని కంగడేకపుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు

జెనోవా సమావేశము

రష్యన్-పరాను వివాదము

ఏప్రిల్ 10:—జెనోవా సమావేశ ప్రథమ దినముననే పరాను రష్యన్ ప్రతినిధుల వివాదము సంభవించెను. జర్మనీ తరపున డాక్టరు వర్నగర్ తమ ప్రభుత్వమువారు కేన్సర్ తీర్మానము గామోదించుచున్నారని నుడివెను. తరువాత రష్యన్ తరపున చిచిరనుగార్ తమ ప్రభుత్వమువారు కేన్సర్ తీర్మానము సంగీకరించునని నుడివెరి. పాస్పరసభావములను, సమావేశమును అంగీకరించిన యెడల, రష్యన్లు ఇతర దౌత్యములవారితో రాయబాగములు జరుపుటకు సంసిద్ధులుగున్నారు. రష్యన్లు వైచికుల దగ్గించుటకు సిద్ధములున్నాడు కాని రష్యన్లై నిరంతరము వాడి వెడలలను పూచీనీయవలెనని చిచిరనుగార్ నుడివెరి.

ఇదివరకే యుద్ధపక్షానికి పరానుమంత్రియగు బాల్గోగారి సమయమున లేచి చిచిరనుగార్ సందర్భమందీ లేవనెత్తడం గించుచుండెననియు అధిక పుష్కరిత్యాణమునకును వైద్యమును తగ్గించుటకును సంబంధములేదనియు నుడివెను.

వాసింగుటను సమావేశమున త్రియందుగారు రష్యన్ భయముచే పరానువారు తమ వైద్యమును తగ్గించ వీలులేకపోయెనని నుడువుటచే నాయుధ్యంతమును తొలగించుటగాను నుడివెరి నని చిచిరనుగార్ నుడివెరి.

లాయ్డుబార్డ్ గా రింతటలేచి ఇరువును కొంతవరము సభను భగ్గుముగావింపవలసి చిచిరనుగారిని కోరిరి. అంతటితో వివాదము కొంతించెను.

లాయ్డుబార్డ్ గారి ప్రసంగము

లాయ్డు బార్డ్ గారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున నిట్లు నుడివెరి:—కేన్సర్ సమావేశ తీర్మానము సంగీకరించినవా డెల్ల రి సభయందు సమావహితులతో సమావేశమైరి. కేన్సర్ సమావేశ తీర్మానమున నివేదనములు గలవు (1) ఏకీకరణముగా ప్రభుత్వము మాత్రమునే తేజయుణమును అధికారముననున్న ప్రభుత్వము వారంగీకరింపవలెను (2) ఏకీకరణము మరెవరికైనా తేజపావలా ప్రతిష్టాపనలకు కల్పితముగ ప్రచారము నొనర్చరాదు (3) ఏకీకరణము అన్యతాకావణికర కిరణజేతులపై పారానునకు వెడలరాదు. న్యాయాధికములం దన్ని జాతుల వారిని సమావహియమును ప్రసాదించవలెను.

పోరాటము జరుపుకాలము గడచింది. కాని ఒకరివైనా కరు పండ్లుకొరకుట ముగియలేదు. ఈపాడుగారుకుట గౌరవము నకు దగియుండలేదు. ఇంకొకవలన సభాకేయములకు తొందరగలుగును. ఈపండ్లుకొరకుట వాప గలిగినయెడల నిసమావేశము ప్రపంభనమున కెంతయేని పేలూ గూర్చుకును. సభాకార్యక్రమమువై రాష్ట్రపతి నియమిత కార్యనిర్వహణమును కష్టపాస్యమొనర్పవలసిని కోరుచున్నాను. ఈసమావేశము విఫలమైన యెడల ప్రపంచమంతయు నిరాశ నందును.

తరువాత సమావేశ కార్యక్రమము ఆ సమయన కాపనడెను.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

ఏప్రిల్ 11:—సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము యందు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు చాల యుత్సాహముగ నుండిరి. జెనోవా సిద్ధాంతము లందరిచేతను అంగీకరింపబడుట మరల మోదానవాము. సమావేశము జయప్రదముగ జరుగునని తలచుచున్నారు.

చిచిరనుగారిని పరానుమంత్రికి సంభవించిన వివాదము సహజమింపజేయుటకు లాయ్డుబార్డ్ గారు సకాలమునలేచిరి. చిచిరనుగారినియందును వారివచనములయెడలను లాయ్డు బార్డ్ గారంతపట్టుదలజూపింపలేదు. అందుచే ప్రభువువివాద ముత్సాహముతో ఎంత మొందెను.

రాజకీయనిర్బంధితులు

ఏప్రిల్ 11:—కామన్సుభయందు భారతరాజకీయ నిర్బంధితుల ఆదరణలోని భేదములగురించి కలనల్ వెడ్డెన్బర్డు గారు ప్రశ్నింపగా వింటర్లే ప్రభువిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను:—భారతదేశమందు కెయింఖానాను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యమునందును. విజు అన్ని రాష్ట్రములవారును రాజకీయ ఖయిదీలను ఒకేమాదిరిగా నాదరింపవలెననియు కనెకెత్ విధింపబడినవాటికి నిష్కారణముగ వెట్టి ప్రత్యేకసహాయముల నొనర్చుక సామాన్య ఖయిదీలవలెనే చూడవలెననియు భారతప్రభుత్వమువారు స్థానికప్రభుత్వములవారిని హెచ్చరించిరి.

భారత బుణుచట్టము

భారత రైల్వేబుణుచట్టమువై విశేషచర్చతయే ప్రభువుల సభవారు చట్టము గామోదించిరి.

బర్మెనుపాడు ప్రభువు

ఏప్రిల్ 11:—కర్ణాట ప్రభువింకను అస్వస్థులుగ నేయుండుటచే బర్మెనుపాడు ప్రభువు వారి స్థానమున జెనోవా కరిగెదరు.

వివిధసంఘములు

జెనోవా సమావేశ కార్యక్రమము సులభముగ చర్చించుటకు నిడు సంఘము రేపింపబడినను. ఒక్కొక్క దానియందు 42 సభ్యులుంటారు 1 వ సంఘమునకు ఇటలీగ్రహా నామాత్యుడగు మ్యాంజుగా రభ్యక్షులుగ నుండురు. అధికవిషయములు గాని విషయములను వీరు చర్చింతురు. అయింధనియును సమావేశమునకు పూర్వము యూరపునందు కొంతని స్థాపించుట కేన్సర్ సిద్ధాంతముల నవలంబో వెట్టుట వీరిపని. ఈ సంఘచర్చయందు రష్యన్లు ఎక్కువసందర్భ ముండును. లాయ్డు బార్డ్, సర్. లాయ్డు గ్రీనుగార్డును బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగ నుండిరి. రష్యన్ విషయమున బ్రిటిషు ప్రతినిధు లొకప్రకారానెను కనించి సంఘమువారికి నివేదించునని తెలియుచున్నది.

అధిని వేశ రాష్ట్రములు

ఈసంఘములపై తమ సమ్మతుల నిచ్చు సభికాంము మొదట సభినేత రాష్ట్రములవారి కొనగలేదు. అందువై అట్టేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా సభ్యులగు కుక్కు, వాల్టెనుగారు తమ కావాకుండితీరకలెదని పట్టుబట్టిరి. తరువాత సభ నివేశములకు గూడ వోతీంగు హక్కియుబడినను.

మరియొక వివాదము

ఏప్రిల్ 11:—ప్రథమ సంఘముయొక్క సమావేశము నందు చిచిరనుగారు మరెవరికీ వివాదములకు కారణభూతులైరి. ఈ సంఘమునందు ప్రతివేశమునకును ఉండవలసిన సభ్యుల సంఖ్యను నిర్ణయించు సందర్భమున పరానుప్రతినిధి యగు బాల్గోగారు చెప్పినవిషయముగెల్ల చిచిరనుగారు అలపరుచుటకు ప్రారంభించెను. ఈ సంఘమునం ఒక్కొక్క స్థానముకే గోరు వేశములనుగతి తన కక్కరలే దని యుర మకు మాత్రము రెండుస్థానములు గావలెనని చిచిరనుగారు నుడివెరి. తమ వాత నిసంఘమునందు రుమేనియా ప్రతినిధియు జపానుప్రతినిధియు నుండకాదనిచి చిచిరనుగారు రభ్యంతరమును చెలిపెను. రుమేనియా రెస్పబ్లికాయను ఆకెమింతి తనద్రంద నుండుకొనెనని యు జపాను వైచేరియాలో కొంత యాక్రమించుకొని తిన్ను తి నమున నుండుకొనెననియు అందుచే నీ ఇరుదేశముల ప్రతినిధులును ఈసంఘమునం నుండరాదని చిచిరనుగారు వాదించిరి.

రెస్పబ్లికాయను తిరిగి తన మాతృదేశమునందు తేజు గాని వేరుగానని రుమేనియా ప్రధానమంత్రియగు వేజేరియాగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. జపానుప్రతినిధి యగు వైకాంటు ఇషిగారు “చిచిరనుగారి కష్టమున్నను దేశపోయినను జపానువారిచ్చట నుండిరి. ఇకమిదగూడ నుండురు” అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఛైత్యాగారు తరువాత నన్ని పక్షములకును సమాధానము కుడిచ్చెను. రష్యన్లు చెలిపిన అభ్యంతరములు త్రోసివేయబడినను.

ఈజిప్టు విద్యార్థిగ మంత్రి

పోతకాలయందు నికాదరింపబడుట
ఏప్రిల్ 11:—ఈజిప్టు విద్యార్థిగమంత్రియగు మస్తఫా మెహమూద్ గారు కెయింఖానా వైద్యపోతకాలను దర్శింపవలసి వీరు పోతకాలను ప్రవేశించినందు విద్యార్థులు వీరిని నివాకరించి జగ్గులు పాపాగారు గావలెనని కేకలిడిరి. అందువై మంత్రి గారాగ్రహణ చేశుటై పోతకాలను వారము దినములు మూసివేయవలెననియు 1, 2 వర్తనముల విద్యార్థులను వెడలగొట్టవలె ననియు నాజ్ఞాపించిరి.

పర్షియానుండు బోల్లి విక్ర ప్రచారము

ఏప్రిల్ 11: యుద్ధాంగ మంత్రియగు రజాఖానుగారు బోల్లి విజయవల విషయములు. అందుచే పచ్చటి రష్యన్ మంత్రి రజా గారికెక్కుతరేముగ గొప్ప ఆందోళనమున లేవడిరి. దీనిఫలితముగ మొన్న రజాఖానిగారి మహమ్మదులో 50 మంది టెహాన నందతి పాఅబుల్ అజిముగారిని కరణుకొచ్చిరి యువారు 12 మంది వార్తా పత్రికాసంపాదకులు రష్యన్లాయబార కార్యలయమునందు కాగుకొనిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గల లాట్విట్టెల వశమును గురించికర్ కాల్లెను సాంధ్యముగాను కామన్సుభయం దిట్లు తెలిసిరి. సోమిలందునం 15 గు రధికారులును 395 గురు వైద్యమును 127 మూలబలమును గలరు. సోదానందు 7 బ్రిటిషు అధికారులును 31 ఇతర అధికారులును. 988 వైద్యమును గలరు. ఇండియాందు 35 బ్రిటిషు అధికారులును 1789 భారతాధికారులును 8925 వైద్యమును గలరు.

స్థానికవార్తలు

మొరెయ మొరెయ స్త్రీమరు 12వ తేదీని పోర్టునకు చేరినట్లు తెలియుచున్నది.

మదరాసు ప్రమరణ సభువు పతన మందరమున, పుస్తక భాండా గాతము ను రాగల ర 16వ తేదీ నేడు మూసివేయబడును.

విల్లింగుడక ప్రభువంశములు:—విల్లింగుడక ప్రభువంశములు, తమనేపకావర్తముతో గూడ నిన్ను ఉదయము 11X 45 నిమిషములకు ఉదయమందలము చేరిరి.

జ్యేరురేవు:—జ్యేరురేవుకు బోవలసిన బాబులన్నిటిని రాగల 16 వ తేదీ అదివాంము సాయంకాలము 7 గంటలలో పుక మదరాసు జనరల్ పోస్టాఫీసులోపల వేశవలెను. కిజ్జెర్డుపార్సెల్సును, బాబులను కనివాకము 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలలోపుగ బంపవలెను

తిరువల్లి క్షేత్రాగమ్యోత్సవము:—ఏప్రిల్ 14 తేదీని తిరువల్లి క్షేత్రాగమ్యుడు జరుగు గురుడోత్సవమునకుగాను ట్రాముబండ్లు క్షేత్రముపకాను చాళిపేట శిశుట్రుల్లవేమన వెరియమెట్టులనుండి ఉదయము 5 గంటలకు బయలుదేరును. వెంట్రిల్లవేమన అయిదుచక్రాసుగోపుల మధ్యమామూలకంపై బండ్లు అధికముగ నడచుం.

రెవిన్యూసంఘవైద్యాలయము:—ప్రాతచాళిపేట లోని సర్. త్యాగరాయశెట్టిగారి మాధ్యమిక పాఠశాలయందు వైద్యసంఘము పత్యమున నోయుచితవై ద్యాలయము రాగల 15వ తేదీ శుక్రవారమువారు స్థాపింపబడును. సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు వైద్యాలయ ప్రారంభోత్సవమును జరపుట కంగీకరించిరి.

గాంధీయూరేగింపుటుత్సవము:—నేటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు చెన్నపట్టణము ప్రాంతచాళిపేట పేంబాలు వెట్టిపేటి 71 శెంబరుగల (మ-రా-రా-శ్రీ) పసుపు లేటి వోరసామి నాయుడుగారి) పూచానుందు విశేషవస్త్రములన్నియు దహనము గావించవలెను. అచ్చుబనుండి మహాత్మ గాంధీ పటము దేయశశులతోను కొంత సమునికులతోను ఊరేగింపు జరుపబడును

గౌ. బి. నృసింహేశ్వరశర్మ:—రాజుపరినిధి కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో హోరగు గౌ రాజు|| బయ్య శ్రీనింహేశ్వరశర్మగారు నిన్నుటియుడయము కలకత్తామొయిలులో మదరాసుకువచ్చిరి. స్టాటుపారముమీదికి పోస్తలు ఉద్యోగములు, చీఫ్ ఎంజనీయరు, కొందరు పరిచయములు వెలియుండిరి. మొయిలుడిన తరువాత కొంచెమునేపు అందరిని పలుకొంతి బాప్టిలివహారాబా బంగాళాఖట్ వెలిరి

శ్రీరామనవమి మహోత్సవములు:—ఈమహోత్సవములను పురస్కరించుకొని జరుపబడుచుండు కచ్చేరిలలో నేటిరాత్రి 9 గంటలకు మైసూరునుండి వచ్చి కవిదారం కృష్ణప్పగారి వలనను 14వ తేదీ రాత్రి మన్నారుడి రాజగోపాలాగార్యల వారివలనను 16వ తేదీరాత్రి కాంచీపురం నుబ్ర మ్యాణవిల్లేకారి వలన సంగీత కచ్చేరియున్న 17 తేదీరాత్రి 9 గంటలకు ఎన్ రమణయ్య శెట్టిగారివలన ఇలకరంగమున్న 18వ తేదీరాత్రి 9 గంటలకు భద్రము పీఠకచ్చేరియున్న మదరాసు బాప్టిలపున తాతాముత్రి యప్పను పిడి (చెంగంబూరు నాటకశలమునకు యెడలం) 17 నెంబరుగల గృహమునందు జరుగగలరు.

ప్రాధెసరుగారి దేశసంచారము

ప్రాధెసరు పి. సి. రే గారి సందేశము
రాటము—ఖద్దరు

జాంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—సుప్రసిద్ధులగు ప్రాధెసరు పి. సి. రేగారు వార్తాపత్రికల కీ సంవేశమును బువుచున్నాడు:—పరిశోధనాలయమునందు నేను సాగించుచున్న పరిశోధనలకు అభ్యంతరములు కలుగుచున్నను, అందులకైన నేను సహించి రాటుమునుగురించియు, ఖద్దరుబట్టల వ్యాపకమునుగురించియు వేశయాల కందరికి బోధించుటకు దేశమునం దంతటను సంచారముచేయ సంకల్పించితిని.

రాంభుజదత్తు చౌదరి

నేతు జమ్నాలాలు బవాజ్ గార్లు
వేశయాలందరును ఖద్దరును నేతుగలేను. ఖద్దరు నే ధరించవలెనని రాంభుజదత్తుచౌదరి, నేతు జమ్నాలాలు బవాజ్ గార్లు సందేశమును బంపిరి.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 15-వ గురువారము.

Table with 6 columns: Time (గంటలు), Temperature (ఉష్ణోగ్రాదములు), Humidity (తేలికదనములు), Wind (వీచి), etc. Rows include various times from 92.4 to 98.6.

సర్కారులు:—మబ్బులు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. తేడిమ కొన్ని ప్రదేశములందు తగ్గెను. మరొన్ని ప్రదేశములందు హెచ్చెను. దక్కను:—మబ్బు లాకమాదిగ గలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. తేడిమయందు మార్పులేవు. కర్ణాటకము:—మబ్బు లాకమాదిగ గలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. తేడిమయందు మార్పులేవు. సెయిల్లు:—మబ్బులు విశేషముగ గలవు. ఆర్ద్రత యధికము. తేడిమ తగ్గెను. తిరుచినాపల్లియందు 16 సెంటుస్ నెలమునందు 10 సెంటుస్ వర్షము గురిసెను. దక్షిణము:—మబ్బులు విశేషముగ గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. తేడిమ తగ్గెను. నాగపట్నమునందు 1.50, తిరునల్వేయందు 1.32, పంచమనందు 0.58, పువకోట్లకు 0.21 అంగుళముల వర్షము గలదు. పశ్చిమతీరము:—మబ్బు అధికము. ఆర్ద్రత అధికము. తేడిమయందు మార్పులేవు. మంగళూరునందు 0.58, తిరువేంద్రమునందు 0.51, కొచ్చికు 0.15 అంగుళములవర్షము గురిసెను. సి. చెంగల్పరాయ మొదలియారు వాతావరణ రాస్త్రాక్షాంశము.

గాంధీ యుద్ధము

గాంధీజీ తన వాదాంశాలను చతువువారికి— పాశ్చాత్యులకు గంభీరముగ సమర్థింపబడినట్లు కనిపింపజేసెను. భారతమున గాంధీ మహాత్ముని యనుసరించుటకు ప్రోత్సహించుట యధికముగ నున్నది. కాథలికులు లాటిను భాషయందు ఏను క్రీస్తువధుగూర్చి యెటుల భక్తిపూర్వముగ బలపడుచో, అవిధముగ గాంధీ యనుసరించుటలను గూర్చి సభలలో ప్రజలు తుదకు. ఉపవాసవర్తన చతువుయందైనట్లు ఏను క్రీస్తునివలన గొప్ప శుక్రవాహన పోలెంతులతో జరిగిన యొక సమావేశము జరిగినట్లును. ఉద్ధవమంతయు దేశమునకై పరిత్యాగముజేయు విధములతో కూడియున్నది. నిర్బంధములు, విచారణలు, విమర్శలు, కెయిలకు వెళ్లువారికి పుష్పమాలలు జేయుట మున్నగువిధముల ఎచ్చటైనను నుండును. ఈ పులికలను చదువగా (మహాత్మునియల మరణమును) చదువ చరిత్రపఠనములను) గాంధీగారి నిర్బంధములను ఉద్ధవమంతయు తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చున ననియే మేము తలంపెదము. అహింసావాదమునకి విశ్రాంతి యొసగిన తరువాత గూడ యుద్ధము విడదీయగల కాంతముగ నుండునా యమ విషయముతో మనశ్శాంతి పునలెరు.

సమస్యపరిష్కారము. తనగృహలహరములకు భారతదేశమును అటకామ్యుగ వినియోగించుటకు కొయిలినును ప్రభుత్వమువారికి యింకను చాలకాల ముతకావలెనుమని మేము తలంపెము. ప్రతిపక్షము తమస్వ తివిభావమును త్వరలో నిర్ణయించుకొనవలసియుండును. పరిష్కార విధము వెదల సంజేహముండ నవసరములేదు. అధినివేశ రాజ్య స్వతర సాలనము నచిరకాలములో నొసంగుటయే మార్గము. భాగ్యతాయంత పరిశాలమును సాధ్యమైనంతవరకు నిర్వహించునటుల భారతదేశమును తయారుజేయుటయే తగిన సాధనము. క్రమముగ బ్రిటిషుసేనల అటులు భారత సేనతో ఏర్పడవలెను. మాంటాగూ విధానములను, కాష్మీరు సార్వభౌమ్యము నొసగి, తరువాత భాగ్యతా పరిపాలనము నొసగి, తరువాత భారత సేనను నిర్మించుటకు పిలగునో— మేము అనుసరింపజాలకున్నాము. ఈ సూచనలను గ్రహించి భారతమును లనే చేరితి వారి యొకకారముతోటి క్రమాంతరములను నిర్ణయించి స్వప్రముగ కాలమును గూడ యేర్పరుచుట భాగ్యముగ నుండునని మార్తలంపు. ఇందుల కేమాత్రము సంజేహించినను, పరిణామము తిన్నగ నుండదని చెప్పవచ్చును:— నేమనున అభినియం.

మీ రాశి శ్రీ రావుసాహెబు కోట్ల సన్యాసయ్యగారు భజన శిల్పిగా 20-0-0 అన్న యిచ్చియున్నారని కోట్ల రామన్న గారు 20-0-0 నంబూరి బ్రహ్మయ్యగారు 20-0-0 చందాబు పంపువాడి గ్రామమున్ను తాలూకా శిల్పిపేరులు వివరముగా వ్రాయగలరుకూర్చున్నాను. పంపువాడికి యీ వచ్చే ఆశ్వయుజశుద్ధ విజయదశమి రోజున వాయిదాయున్నది. సదరు దశమిరోజునే రాగశాసనము దేవాలయమునకు స్థాపితము చేయబడును. కాన సదరు దశమి నెలరోజులు వున్నదనగా ముందు పంపులరని పార్థి నూర్చున్నాను. యెక్కడను మొత్తమును యిచ్చువారి పేరులు మళ్లీ పత్రీకకు తెలియ జేయబడును.

త్యాగము; తదనంతరము

(ప్రాచీన భారత)

మహాత్ముడు త్యాగము చేసెను. త్యాగి యెవడు? తాతగారు తాతగారు నిజమున దేవతలవలన. 'అతః సత్యము' యేమియు తెలియక కాలముకాదు. పరిశీలించి తెలిసిన వారైనను, యితరులను నెక్కువ తన మానస, భర్తలను తెలిసిన మహాత్ముడైనను, ఆయన కింతకన్న తక్కువగాను విధింతురని దలంచుచుండ లేదు. పండితులను, యుద్ధాంశులను త్యాగము చేయుచు వున్నప్పుడు గాఢమైన మహారాష్ట్ర సింహాశ్రమమునకు గురువారికి గురు నింతకాల పర్యంతమే ఉదారమును విధించి, ప్రాజ్ఞుడుగా న్యాయాధిపతి, గురువారమునకు సింహాశ్రమమున నేననియు, ప్రజాశాసకుడైన బాత్యునేనాపతియు నైన మహాత్మునియై, కిలాకాసము గాదని తీర్పును జెప్పి కడుగడించు సందర్భమున ఆ యుద్ధాంశునామము నుచ్చరించెను. భారత మహానామమున యీ యాశ్చర్యముల నివృత్తు, మానవతా, దుష్టత యేకాంతవాసమును, అత్యుపయోగమును కల్పించుచున్న ముగ జేయును. ఆయన గర్వముతో చెప్పుటకు సంకోచించుటలు, స్వతః ప్రభావము. ఆయనను విడుదల చేయుటకు గాని, తేక అధిరోదాతుడగు న్యాయాధిపతి జెప్పినట్లు భారత్యుడే తమ లోని సంకల్పములు కాలోచితుముగ మారి జేకాలమును తగ్గించి ఆయనను విడుదల చేయవలెనని, ఆయన కడుగడ జేయుచుండును. ఎట్లైనను మృత్యుని త్రిప్పనాకడు లేదు. కష్టములును నూతన పరిస్థితులును సంతాపమును చిహ్నములు గాన్పించుచున్నవి. అట్టితరీ యిప్పుడు దేశము, పడవ నది వల నియున్నది. ఆయనను చాచుచున్నందున రాజగౌడలగుండ నునుపజేడ్డల కుండను, గర్వకాలము, అత్యాచారము గావించిన నేనానామమును జీవించియుండి, ప్రాజ్ఞుడగునగు బలము గలుగునట్లు ప్రభావము జేయుచు కాలము, నున మిక్కిలిదనుండి ప్రార్థి చిహ్నమునది, దయా తుడగు, భగవంతుడు ఆయన త్యాగము కాంతిని సంగి, ఆ గాఢ భీము, నాయకులమహిమ, దేశము జయప్రథముగ స్వాతంత్ర్య తిరుముకు జేయుటను నుభవియై యుండవలెననియే. ఆయనయు, ఆయన సహాతులు యంతకాలము యంతటి కష్టముల బడవలసియున్నను, వారి తీవ్రములకు ఆదినమే నునము గర్వపడవలసి దినము.

త్యాగము జేసితి భర్తము, విజయ నూతనము. మహాత్ముని త్యాగము నిర్వహణగాలేదు. బాద్మి, ధీర్మత్యాగముల ఫలితముగ నీవధ్య భావ నిర్వహణ గల్గినా, యిప్పుడు ఆప్పుడే ప్రవాహము మరల ఆయన వైపునకు పోయియున్నట్లు గను గొనుచున్నాము. మహాత్ముడు కారాగృహములో నుండి యీ వలపు పుట్టికన్న సంపూర్ణవిజయమును బొందుచున్నాడు. ఆయన ఆగవలసినదని కేక చేయగా అందఱును గినిసినను ఆ కేయే యిప్పుడు కాంగ్రెసు కమిటీవారికి పట్టుకొన్నయైంది. ఇంతవరకును అసంపూర్ణ గనుగొనిపడవ దొకవరకు సంజేతముగ ఉద్ధరు, యిప్పుడు దేశమంతటను మౌనముతో నడిగింపబడుచున్నది. 'నిశ్చలముగ త్యాగము జేయుట యా, నిత్యాణ విధానమును' ఆయన ఆదర్శవచనము లైయుండెను. ఈ వచనములు శీఘ్రముగనే ప్రజామానముల యందు సంతరించి వారి జీవితాదర్శములుగా మారును. అది ప్రార్థనానగు నైతిక బల విజయచిహ్నము. అత్యంత రంగము నుండియు స్థూల సాధన నుండియు విడిపోవు మున్నుండు కదిలము.

కర్మభూమినుండి గొప్పనాయకుడగు గాంధీమహాత్ముడు తొలగిపోవుచున్నది నాయకు కపితమైనది. స్వరాజ్య బాధ్యత వాణి అజ్ఞుల భావ సాహెబు గారవై బడును. మహాత్ముడు జేయునుండి కడసారి వాసిన తేభలో సంకల్పనంతయు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ పనిచేయు వాణిసాహెబు గారును! విశ్వాసమును దెల్పి, ఆయన హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధి కావలయునని కోరునియమును ప్రత్యేకముగ గుర్తించియు, వాణి సాహెబుగారు ఆమైత్రిచిహ్నమునకు మూర్తి మంతుడగుచేతనున్న, కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఆయన నిపు జాత్యుకములనున్న కార్యాధికారమునున్న సమ్మియుండ వచ్చును. అయితే మహాత్మా పండితుడుగలడు, ఆయన మహాత్ముని మిత్రుడు. ధీరోదాత్త హృదయుడు. ఆయన మహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపునపుటివరకును ఆయనతో గలసియుండెను. ఇప్పటికి ఆ వాతావరణములోనే పనిచేయుచున్నాడు. మహాత్మాపండితు నే గాంధీమహాత్ముడు సోత్సాహముతో

ప్రతిపించెను. ఎప్పుడును స్వరాజ్య, నిరాకరణోద్యమములకై పాటుబడుటకు మహాత్మాపండితుని మరల్చు సామర్థ్యము గల దను విశ్వాసమును బయల్పరచుటకు ఆయన సిగ్గుపడెను. ఆయన యాశయములప్పుడే సత్యములై ఫలితములకు ప్రారంభించి యుల గాన్పించుచున్నది. విలసనగా, రెండు రాజకీయపక్షములకును, సజీవముగ బంధమైన మహాత్మా పండితుడు సోత్సాహమున స్వరాజ్య సంపాదనమును శీఘ్రముగ జేయుటకు సిద్ధుడై యున్నాడు. దెబ్బకుల వచ్చుటలు గాన్పించుచున్నది. స్వరాజ్య సంకల్పమును క్రమముగ నుల్లంఘించు వలయుననియో, ప్రజల కీ విషయముల బాగుగ తెలుపవలెననియో, స్వదేశీ, ఉద్ధరు అభివృద్ధి ప్రచారములు బాగుగ జరుగవలెననియో ఆయన సంబంధించుచున్నాడు. చేతితో, పురికిన దారులతో నేసిగడ్డ నెక్కువ తయారుజేయుటనున్న ఉపయోగించుటనున్న క్రమముగ నభివృద్ధి జేయుటకై ఆయన బాంబాయి గాంధీభద్రుడిని నొకదాని ప్రారంభించుట కొక నూతన గావించెను. మహాత్ముని నిష్పంధము మహామోహన మహాత్మాను కర్మభూమిలోదిగి పనిచేయుటకు ప్రేరేపించినవో గాంధీ దేశీయులు కొంతవరకు సత్సాధ్యమును సీయించుచున్ను.

మహాత్మాగారు నాయకత్వము వహించుచు ఆయన నిర్మాణ విధానమునే నడుపును. పండితుడు చాలకాలమునుండియు జనసామాన్యమునకు రాజకీయ విజ్ఞానము గలుగజేయువలె నను నుద్దేశముతో నుండెను. ఆ యుద్దేశము కార్యకర్తలను చాచుటకు గాఢమగు ఫలర. తమైన నిర్మాణముయొక్క విలువ గూడ ఆయనకు దెలియును. తుట్టడకు గాంధీగూడ దాదాపు యీ అభిప్రాయములే వరలెను. ఆయన చివరకు జెప్పిన నిర్ధారణయేదో మనకు దెలియదు. భారతదేశీయులందఱును యేకభావముతో నెమ్మదిగా జరిగిన జయప్రథమగునదియు, నవాజులు జేయువలసివచ్చెను, దృఢమైవచ్చెను. నిర్మాణకార్యక్రములు జేయుటకు నిశ్చయము. పని చేయబానుకొనిన పనమంద ము సుఖముగ నుండును. ఈ కార్యములో మితవాదియు, అతివాదియు, హింసాత్ముడు, మహాత్ముడయిన నునమానవత్వ త్రిలి, అశ్వేదముగ నున్న నా, రిండుట విలగనుండును. స్వరాజ్యము నిర్వహణము తొడి మైవచ్చెను, యిప్పుడు కియి. పశ్చిమల మూపు మాపి ఆ యిండు యేకమగుటకు నయ్యెకాలము లేనా? ప్రభుత్వముతో నెట్టి సంబంధము లేకనుగూడ యిండును. మహాత్మా పండితుడు కియింపవలసి చాలగలదు. ఆయన చివరకును స్వయంసహాయ భావంతి గాఢము ను జాతీయ నిర్మాణాణ పాశుధ్యము లంత బాగుండును.

కం దేశమును నిర్మాణకార్యక్రములు కు మున్నాడగ దం జేయుటకు ప్రాతి య భవ మె తిరంగలగు. ఈ రాజకీయలంబనావరము విధియూపముల నంట ప్రదిర్మి ముగుచున్నది. ఇదివ లో రక్తపాతదౌర్భాగముల వ్యాపా నెమ్మదిగా సంకలిపి యిట్టిలి అనభవములు బలతేజముల నెమ్మదిగా కొంచెలుయుగలుకు మాత్రము మనసున నాటుకొనిన పాతము నేడు అందఱుమానముల సాధారణముగ నాటుకొనుచున్నట్లు గాన్పించుచున్నది.

అపాతము స్వీయాభివృద్ధిపాతమే. జాతీయ మోక్షము నకు స్వయంసహాయము ద్వారా స్వీయాభివృద్ధి ప్రయత్నముల జేయుట ముఖ్యవరము. ఇక్కడికొక శతాబ్దము నండియు సర్వవ్యాపకమగు విశేషయాధికారము క్రింద స్థిరపడిన మనసు స్పాధీయును, కాంతయును, నిస్సహాయతను వరియొక విధమున తప్పించుకొన జాలదు. స్వతంత్రత వై నాధా పడుట యు, స్వతంత్ర సంపదనమును ఆ భాగ పేక్షలేకుండ నొకపనిచేయుటయు, నీ యలవాటులను పునరుద్ధరించుట ప్రధమవరమై యున్నది. గతపదిశతాబ్దములకుల వచ్చిన సంపదకాంతోళములో ప్రారంభమునండియు స్వదేశీ, జాతీయ విద్యనీరేడిన ముఖ్యవిషయములగు నుండెను. పూర్వమునందు సంపదేశము జాతీయ కార్యక్రమమును సంపూర్ణము లేబోవుట 'భావమునందు దోషముండుటచేగాదు, అదేశము అపత్తియగుటచేగాదు' ఆ కార్యక్రమములో దిగి లోతుపాతులుదెలు కొనజాలినంత యనుభవము లేకబోవుటయే కారణము ఇప్పుడు బయలుదేరిన విజ్ఞానులును త్యాగియును పూర్వానుభవముచే లాభమునొంది నిర్మాణములమును ప్రసించిరి.

కం దేశము ఈ నూతన జీవాధారమును ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానములన గమగొ నెను. జ్ఞానభివృద్ధియై అత్యంతభివృద్ధి జేయుట వలన జీవితాభివృద్ధి ఫలము తప్పక గల్గును. అట్టి మహాత్మ్యములే అంతటను మహాత్ములును, కాంతిని, బలమును కలుగజేయును. జాతీయోద్యమము మంతత పలుకెముగను ఫల

వంతముగ నుండుటకు అంతర్జాతీయ జలములకు సరియైన ప్రతిబింబముగ నుండవలయును. బ్రహ్మతేజమును పునరుద్ధరింప వలయును. దానిని జాతీయత్యయందు ప్రవహింప జేయవలెను. ఇందు మూలమున త్యాగ తత్త్వం వైశ్యక్తికిని పో మ ణ జరుగును. శిక్షణ యేర్పడును. అవి ఆధ్యాత్మికము లగును. గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయ విషయములను, నీతివంతములుగను, అదర్శ ప్రాజ్ఞములుగను జేసి, ప్రాచ్య సాంప్రదాయమగు ఆధ్యాత్మిక భావమును ముద్రించెను. అయితే ఆ యాధ్యాత్మికకార్యము యేమియు పూర్తిగాలేదు. అది నిజముగ ప్రారంభము మాత్రమాయెను. అన్ని విషయములకులే నీదియు, ప్రారంభములో, సందిగ్ధముగ, భావకర్మలలో నులత్యములేక ప్రారంభమాయెను ఆధ్యాత్మిక మాత్ర రాజకీయ కర్మరావృత్తమై మధుకరము జేయుటకు నెవరికైన నిచ్చినయెడల అది మింగజాలరు. ఆధ్యాత్మిక ప్రసంగము జాతీయ చైతన్యమునకు వెలుప:మాత్ర మంటియున్నది. బాహ్యశుద్ధిని జేయుటకుమాత్రము/తగియున్నది. అత్యంత మంత్రమును, అత్యంత పాశుధ్య సాధనము, సఫలము గాక మానవు. జాతీయ చిత్త, హృదయాత్మలయండు యివి అంత్యము గాకమానవు. ఆధ్యాభివృద్ధియు, అత్యంతిర్యామమును, అత్యంత సాక్షాత్కారమునై నాధారపడి యున్నది. అత్యంత సాక్షాత్కారము యోగమునై నాధారపడి యున్నది. అనంత కారకములనుండి శుద్ధి అంతస్పరియై స్వరాజ్యములకు ముఖ్యవశ్యకము. అశుద్ధి, స్వాధరహిత కర్మయోగమువల్లను, త్యాగమువల్లను, బాధానుభవమువల్లను సిద్ధించును.

కాంగ్రెసు' పత్రిక - రాజమహేంద్రవరం

రాజమహేంద్రవరమునందు ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్య సభ పక్షమున గత సంవత్సరాది (29-12-22) నాకు కాంగ్రెసు. నాను నొక తెలుగువ్రాత వారపత్రిక వెలువడియుండెనని ఆంధ్రపత్రికాపాఠకుల కెఱుకయే. ఆ పత్రిక ను ప్రత్యేకముగా కాంగ్రెసు ప్రచారమును చేయుటకై నేకొల్పితిమి. రాజమహేంద్రవరమున అధ్య సం. చందా రు 1-0-0 వారితే. ఇతర స్థలములకు అర్ధసం. చందా రు 1-8-0 మాత్రమే. ప్రస్తుతము దేశమున గు యెక్కుడు నిరుత్సాహమున్న దనట స్పష్టము' నిర్దోశ నిర్మాణకార్యక్రమముయొక్క విలువను ప్రజలు గాగుగా గ్రహింపలేదు. ఇట్టితిరుణున స్వరాజ్యసంజేతమును ప్రజలకు బోధించి దృఢముగ చేయును వాకి సాంతముగ తెలియ జేవటం యాశ్యకమని మేమింపత్రికను స్థాపించియుంటిమి మాపత్రిక నందు 'కాంగ్రెసు' విషయముల తప్ప యితరవిషయములేమి యుండవు. ఆంధ్రదేశమునందున్న ప్రతిపక్షమును కనీసము మాత్రం యొక్క టియె న ను పో యి న వో మాయా శ య ము స ఫ ల మ గు న ని మేము సంతృప్తి చెందుదును. ప్రతిగ్రామమునకును మా పత్రిక ను పంపుటకు (ఉచితముగా) తగినశక్తి మారుతేదు. కాన ప్రతిగ్రామ వాసులును ఈవిషయమును గమనించి వెంటనే ఒకపత్రికకైనను అద్దరు యిప్పించగోరుచున్నాను. మాకు ఆంధ్రపత్రికా స:పాకులగు శ్రీకాశీవాసని నాశక్తివరావుగారు రు 50 లు విరాళము నొసంగిరి. వారి యాదార్యమునకు దేశభక్తికి మేమెంత యు సంతసించుచున్నాము. వారికి మాకందనముల నర్పించుచున్నాము. ఇంతవరకు మాపత్రికయొక్క రి సంపికలు వెలువడినవి ఆంధ్రమహాజనులు మా ప్రయత్నమునకు తమసానుభూతిని దెలుపుచు దమశక్తికొలది విరాళములను పంప ప్రార్థితులు. గ్రామప్రజలు వెంటనే మా పత్రికను తమ గ్రామమునకు రప్పించుటకై తగు యెర్పాట్లు గావించుట గాత:చందాలు విరాళములు మదియార్దరుద్వారా కార్యదర్శికి పంపుప్రార్థితులు. అనవసర కృత్యమగును గాన పత్రిక వి. పి. గా సంపబడుదు.

రాజమండ్రి, మద్రాసరి అన్నపూర్ణయ్య
10-4-22 కార్యదర్శి, ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్యసభ,
రాజమహేంద్రవరం.

మ.రా. - ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్యసభ పక్షము మే విదివరిలో ప్రకటించిన కరపత్రముల ముద్రించినందుకై ప్రభుత్వమువారు ఏల చర్యజరుపరావో సంబాషి ఇయ్యవలసినదని కోరగా ముద్రకాలయాధికారి క్షమాపణ నిచ్చెను. అచ్చువేయువాడు దొరకనందున వ్రాతపత్రని నెలకొల్పితిమి. వ్రాత అందముగాను, స్పష్టముగను నుండును.

మ. అన్నపూర్ణయ్య.

పాట్నా, ఏప్రిల్ 12:— ఈ దినము ఉదయము 8 గంటలకు సగం, హాస్పిటల్ గారు పాట్నా రైల్వే స్టేషను చేరి ప్లాటుఫారము మీద బీహారు, ఒరిస్సా రాష్ట్రముల ప్రధాన కార్యదర్శి అతని ఆహ్వానించి కొంతమంది గొప్ప అధికారులను ప్రవేశపెట్టెను. గౌరవభటులను పరీక్షించి, స్వీలరు గారు ప్రభుత్వముండినమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. తత్పూర్వము అచ్చట విద్యోగినికై హైందవ స్త్రీలు, పురుషుల నేకులు సమావేశమై యుండిరి. చాలమంది నీవులు, మిల్టరీ ఆఫీసులును, కాసునసభాసభ్యులును వచ్చియుండిరి. సిప్రాప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చినపదవగవర్నరుగ పనిచేయుచుండిన సర్ హుల్లాండు తెమినూరుగారు స్వీలరుగారిని ప్రభుత్వముండినమునకు ఆహ్వానించి ప్రధానన్యాయమూర్తి, కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులు, మంత్రులు, రివిన్యూ బోర్డు సభ్యులను ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రధానన్యాయమూర్తి మిలింగ్ హైకోర్టుజడ్జీలను బాపిరి, అటుపిమ్మట స్వీలరుగారు దర్శనముందిరమునకు వెళ్లిరి. అచ్చట గొప్పఅధికారులు, మున్నగువారందరు చేరియుండిరి. బీహారుఒరిస్సా ప్రభుత్వప్రధాన కార్యదర్శి స్వీలరుగారిని గవర్నరుగ నియమించుచు సార్వభౌముడు పంపిన ఆజ్ఞను చదివి వినిపించెను. పాట్నా హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి రాజభక్తిప్రమాణమును చేయించెను. స్వీలరుగారంతట మంత్రులతో సుదానభతో వాసినవైరి. కొంతసేపటి కతడు అక్కరికిని బయలుదేరి నడిచెను.